

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobce: **P. Ž.**, nar. X, bytem X, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Hradec Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2016, čj. KUKHK-31781/DS/2016/GL,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem (dále také jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 6. 2016, čj. ODP/54880-2016/hrk, 27843-2015/hrk, a potvrdil je. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve spojení s § 10 odst. 3 téhož zákona a za to mu byla uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že správního deliktu se žalobce dopustil tím, že porušil ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť jako provozovatel osobního motorového vozidla registrační značky X nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když dne 18. 5. 2015 v 18:39 hod., na pozemní komunikaci v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnice II/307, směr Choustníkovo Hradiště, okr. Trutnov, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a „Obec“ a IS 12b „Konec obce“, blíže neustanovený řidič při řízení motorového vozidla registrační značky X překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h, kdy mu byla automatizovaným technickým prostředkem typu SYDO Traffic Velocity, výrobní číslo GEMVEL0011, naměřena rychlost jízdy 66 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla naměřena skutečná rychlost jízdy 63 km/h. Nezjištěný řidič porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu.

Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a v reakci na odvolací námítky k námitce, že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu a že měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, uvedl, že na základě sdělení osoby údajného řidiče uvedeného vozidla provedl správní orgán kontrolu v Informačním systému základních registrů, kde tato osoba nebyla dle sdělených údajů zjištěna ani ztotožněna. Přesto správní orgán prováděl nezbytné kroky ke zjištění totožnosti řidiče a A. a. A. na sdělenou doručovací adresu v České republice zaslal předvolání k podání vysvětlení ve věci. Ze sdělení České pošty vyplynulo, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky, bylo mu zanecháno poučení a zásilka byla po nevyzvednutí vložena do schránky adresáta. Na toto předvolání se k podání vysvětlení uvedená osoba nedostavila, ani se neomluvila. V dostupných evidencích přitom jiná kontaktní nebo doručovací adresa v České republice zjištěna nebyla.

Žalovaný dále uvedl, že správní orgán v jiné věci pod spisovou značkou ODP/18219-2015/kld, který se také týkal oznámení osoby řidiče A. a. A. společností FLEET Control, s. r. o., zaslal žádost o lustraci a informaci k uvedené osobě Ministerstvu vnitra ČR a žádost o informaci k pobytu uvedené osoby Krajskému ředitelství policie Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytových agend. V odpovědi ze dne 4. 2. 2016, čj. MV-19399-2/OAM-2016 (č. listu 11 správního spisu) je uvedeno, že *„cizinec neprochází Cizineckým informačním systémem, nemá tedy na území ČR povolený žádný druh pobytu, a proto o něm nemají žádné informace. Na uvedené adrese Dvořákova 13, 602 00 Brno 2 není hlášený cizinec tohoto (ani podobného) jména a data narození“*. V odpovědi ze dne 8. 2. 2016, čj. KRP-11305-1/ČJ-2016-050026 (č. listu 12 správního spisu) je uvedeno, že *„prověrkou v dostupných evidencích bylo zjištěno, že osoba uvedeného jména a data narození žádnou z evidencí neprochází. Osoba tedy jako cizinec v minulosti o pobyt na území ČR nežádal. Rovněž nebylo zjištěno, že by osoba v minulosti žádala o vízum jiného schengenského státu. V případě, že by měla osoba vydáno pobytové oprávnění jiného státu EU, na základě kterého by byla oprávněna na území ČR pobývat, nelze tuto informaci ověřit“*. Z uvedeného šetření bylo tedy zjištěno, že A. a. A. nemá na území České republiky povolen žádný druh pobytu, neprochází žádnou evidencí cizinecké policie a ani v minulosti o pobyt na území ČR

nežádal. Dle žalovaného se tedy uvedená osoba nezdržuje na území České republiky a je nepravděpodobné, že by měla uvedenou doručovací adresu X 2. Správní orgán tedy zaslal zásilku s předvoláním k podání vysvětlení osobě A. a. A. na zmocněncem uvedenou trvalou adresu v Qataru.

Žalovaný dále konstatoval, že z úřední činnosti je správnímu orgánu známo, že A. a. A. je společností FLEET Control, s. r. o., sdělován jako řidič vozidla u několika desítek jiných různých provozovatelů vozidel z celé České republiky ve věcech vedených na ODP Dvůr Králové nad Labem. V nich bylo do Qataru zasláno již několik zásilek k podání vysvětlení osobě A. a. A. a všechny se vrátily jako nedoručitelné s potvrzením qatarské pošty „Insufficient address“, tj. „nedostatečná adresa“. Dne 28. 4. 2016 bylo správnímu orgánu zasláno písemné podání vysvětlení (viz č. listu 21 správního spisu), ve kterém je v češtině uvedeno: *„Tímto se přiznávám k tomu, že jsem dne 18. 5. 2015 v 18:39 hodin s vozidlem RZ X na pozemní komunikaci v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnice II/307 směr Choustníkovo Hradiště, překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/h. Místo 50 km/h jsem jel rychlostí 63 km/h. S pozdravem A. a. A.“* Se stejným textem bylo téhož dne správnímu orgánu I. stupně zasláno přes deset dalších stejných vyjádření od téže osoby, v nichž se lišilo jen datum, čas, RZ vozidla, místo spáchání přestupku a rychlost. Dále žalovaný popsal šetření a kontrolu provedenou správním orgánem na adrese X, kde zjistil, že v domě sídlí celkem 67 právnických osob a 28 provozoven zapsaných v živnostenském rejstříku a že zde není žádný byt. Provedl i kontrolu jednotlivých subjektů a zjistil, že ani jeden subjekt není napojen na nějakou společnost z Qataru a ani v jednom subjektu není statutárním zástupcem A. a. A. nebo jakákoliv osoba původem z Qataru. Správní orgán proto shledal sdělení, že vozidlo užíval a řídil právě řidič A. a. A., jako účelové označení smyšlené osoby (totožnost nelze žádným způsobem ověřit), která se v době spáchání přestupku nevyskytovala na území České republiky. Označil to za obstrukční jednání ze strany zmocněnce žalobce ve správním řízení, které má komplikovat průběh řízení s cílem vyvinutí provozovatele vozidla ze správního deliktu. Žalovaný konstatoval, že v daném případě byly učiněny „nezbytné kroky“ ke zjištění pachatele přestupku.

Dle žalovaného nebylo v nyní projednávané věci nezbytné ke splnění účelu řízení nařídit ústní jednání, neboť to, že žalobce jako provozovatel motorového vozidla, registrační značky X, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, bylo řádně zadokumentováno – oznámení o přestupku včetně fotodokumentace a protokol o provedení důkazu mimo ústní jednání ze dne 6. 6. 2016.

Žalovaný nesouhlasil ani s námitkou promlčení správního deliktu a v závěru odůvodnění rozhodnutí se zabýval i výší a druhem sankce v daném případě, kterou označil za odpovídající a ztotožnil se s odůvodněním pokuty správním orgánem I. stupně.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhl jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Žalobní námitky soustředil do následujících bodů:
Vady správního řízení

Žalobce dále namítl, že správní orgán porušil jeho právo mít možnost seznámit se se všemi podklady rozhodnutí, porušil též ustanovení o dokazování, neboť rozhodoval na základě podkladů, které neprovedl jako důkaz, rovněž o prováděném dokazování jej vůbec nevyrozuměl.

Mezi podklady rozhodnutí, které nebyly součástí správního spisu, jmenoval žalobce zejména stanovisko Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013, čj. 102/2013-160-OST/4, ze kterého správní orgán zjišťoval obsah a význam pojmu automatizovaný technický prostředek bez obsluhy (dále jen „automat“). K tomu namítl, že z rozhodnutí orgánu I. stupně není zřejmé, jak správní orgán dospěl k závěru, že použitý rychloměr je automatem. Správní orgán neuvedl, jakými vlastnostmi se vyznačuje použitý rychloměr, a neprovedl srovnání, zda vlastnosti použitého rychloměru odpovídají vlastnostem automatu. Z tohoto důvodu označil rozhodnutí orgánu I. stupně za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2015, čj. 9 As 12/2014-86, a nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 7. 2000 sp. zn. III. ÚS 464/99. Žalobce vnesl pochybnost i o tom, zda byl použitý rychloměr automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy, k tomu navrhl jako důkaz provést návod k jeho obsluze, čímž bude tato sporná skutečnost zjištěna.

Dále žalobce jmenoval souhlas policie s prováděním úsekového měření rychlosti v daném místě, včetně souhlasu se součinností dle § 79a zákona o silničním provozu pro strážníky Městské policie Dvůr Králové nad Labem. Ani tyto podklady rozhodnutí nebyly provedeny jako důkaz při dokazování mimo ústní jednání. Stejně tak č. listů 9 až 17 správního spisu. Ani tyto listiny správní orgán neprovedl při dokazování mimo ústní jednání, přestože z těchto listin při rozhodování zřejmě vycházel. Tím byla porušena zásada bezprostřednosti.

Žalobce označil rozhodnutí žalovaného rovněž za překvapivé, neboť mu je známo, že konstantně v odvolacím řízení zrušuje napadená rozhodnutí, pokud správní orgán neprovedl při dokazování mimo ústní jednání všechny důkazy, které užije při rozhodování. Přitom nerozporuje, že je správní orgán oprávněn změnit svůj právní názor, avšak je povinen tuto změnu přezkoumatelně odůvodnit.

Žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí orgánu I. stupně pro nedostatek důvodů také proto, že správní orgán neuvedl, odkud čerpal zjištění, že *„Měřený úsek se nachází v zastavěném území obce Vlčkovice v Podkrkonoší, je dlouhý 1954,17 m a na pozemní komunikaci je označen bílým vodorovným značením. Začátek a konec obce je označen příslušnými dopravními značkami č. IS 12a 'Obec' a č. IS 12b 'Konec obce'.“* Správní orgán tedy dospěl k závěru, že měřený úsek probíhal po celé své délce územím, které je územím zastavěným, avšak nevysvětlil, ve významu jakého zákona pojem „zastavěné území“ chápe, co je obsahem tohoto pojmu a jak dané území znaky pojmu naplňuje. Dle žalobce je zastavěné území v § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu definováno v § 2 odst. 1 písm. d) stavebního zákona: *„V tomto zákoně se rozumí zastavěným územím území vymezené územním plánem nebo postupem podle tohoto zákona; nemá-li obec takto vymezené zastavěné území, je zastavěným územím zastavěná část obce vymezená k 1. září 1966 a vyznačená v mapách evidence nemovitostí (dále jen "intravilán")“*. Správní orgány neprovedly takové dokazování, ze kterého by vyplývalo, že celý měřený úsek probíhal zastavěným územím ve smyslu stavebního zákona, např.

nedoložili kopii územního plánu. K tomu žalobce citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, čj. 2 As 48/2008-58. Obdobné lze dle žalobce namítnout stran umístění příslušného dopravního značení na začátku a konci obce Vlčkovice v Podkrkonoší, z obsahu spisu pak nevyplývá (a správní orgány nezjišťovaly), kde začínal a končil měřený úsek, dle žalobce by muselo být z fotografie patrné, kde bylo měření provedeno, tzn. že by na fotografii musely být i jiné objekty než jen vozidlo žalobce a pozemní komunikace. Ani toto nebylo nijak prokazováno a závěr o tom je nepřezkoumatelný. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, z něhož citoval.

Dle žalobce tak nebyl skutkový stav zjištěn v nezbytném rozsahu, neboť o rozhodných skutečnostech zůstala důvodná pochybnost, jelikož vůbec nebyly předmětem dokazování ve správním řízení.

Nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku

Žalobce dále namítl, že správní orgán neprovedl nezbytné kroky ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť měl reálnou příležitost zjistit přestupce, když mu sdělil totožnost řidiče vozidla v okamžiku změření. Poukázal na to, že správnímu orgánu bylo doručeno podání s přiznáním A. a. A. ke spáchání předmětného přestupku, tj. že překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci. Následně ale správní orgán věc podezření ze spáchání předmětného přestupku A. a. A. odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Dle žalobce však bylo na místě proti němu zahájit přestupkové řízení a nikoli věc odložit. Úvahy správního orgánu o tom, že A. a. A. se v době spáchání přestupku na území ČR nevyskytoval nebo dokonce, že neexistuje, žalobce odmítl. K tomu, že správnímu orgánu bylo od této osoby ve stejný doručeno větší množství přiznání, žalobce namítl, že pokud na základě této skutečnosti jemu známé z úřední činnosti rozhodoval, měl jí učinit obsahem spisu tak, aby byl jeho postup přezkoumatelný a pro žalobce předvídatelný. Uvedená skutečnost může mít jednoduché vysvětlení, a totiž, že A. a. A. po delší době vyzvedl svoji poštovní schránku a během krátkého časového úseku došlou poštu vyřídil. Dále žalobce označil za irrelevantní zjištění správního orgánu ohledně domu na adrese X, i subjektů na této adrese sídlících. Pokud se správnímu orgánu nedaří doručovat na adresu trvalého pobytu A. a. A. v Qataru, dle žalobce z této skutečnosti nelze činit závěr, že by tato osoba nebyla na dané adrese kontaktní, neboť je zřejmé, že doručování je neúspěšné z důvodu neúplnosti adresy. Zopakoval, že pokud měl správní orgán z jakéhokoli důvodu pochybnosti o existenci A. a. A., měl kontaktovat žalobce, který by mu setkání s ním pomocí svého zmocněnce zprostředkoval.

Dle žalobce tedy nebyla splněna podmínka projednatelnosti správního deliktu dle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť správní orgán nepodnikl nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, když nezahájil řízení proti A. a. A., který se k přestupkovému jednání přiznal. Současně má za to, že správní orgán neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku i proto, že pokud se při pokusech o kontaktování této osoby omezil toliko na doručování na adresu uvedenou žalobcem a bylo mu z jeho úřední činnosti známo, že na dané adrese není kontaktní

(resp. že se mu nedaří doručovat), měl mu ustanovit opatrovníka ve smyslu § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu, nebo mu doručovat veřejnou vyhláškou dle § 25 odst. 1 téhož zákona.

Liberace

Žalobce má za to, že v jeho případě byl naplněn liberační důvod dle § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu, dle něhož „*právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.*“ Učinil za dost své povinnosti dle § 10 odst. 3 cit. zákona, pokud vozidlo pronajmul svému zmocněnci, aby tento vozidlo dále dával do podnájmu třetím osobám, přičemž v předmětné nájemní smlouvě se zmocněnec žalobci zavázal, že zajistí, aby osoby, kterým dá jeho vozidlo do podnájmu, při jeho užívání neporušovaly povinnosti vyplývající ze silničního zákona. Splnění této povinnosti zmocněncem bylo zajištěno hrozbou nezanedbatelné smluvní pokuty, jakož i případné náhrady škody způsobené porušením smluvní povinnosti. Zmocněnec žalobce dal následně vozidlo žalobce v předmětné době do pronájmu A. a. A. Žalobce uvedl, že důkaz o tom, tj. obě smlouvy, předloží při jednání. Má proto za to, že na základě smlouvy se svým zmocněncem mohl mít zcela legitimně za to, že ten zajistí, aby osoby, kterým jeho vozidlo dá do pronájmu, při užívání vozidla neporušovaly zákon o silničním provozu.

Žalobce dále namítl, že pokud správní orgán rozhodoval na základě své úřední činnosti, že zmocněnec žalobce označuje A. a. A. jako řidiče i v jiných řízeních, jednalo se o podklad rozhodnutí, a měl tedy žalobci umožnit se s tímto podkladem seznámit a vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2010, čj. 7 As 31/2010-94. Dle žalobce bylo konstatování správního orgánu, že je označení A. a. A. za řidiče účelové, na základě skutečností, které nebyly obsahem spisu. Takový postup měl za následek překvapivost rozhodnutí I. stupně, neboť žalobce nemohl nijak předpokládat, že z těchto skutečností bude správní orgán vycházet. K tomu poukázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 32 Cdo 1019/2009.

Žalobce též zpochybnil závěr správního orgánu, že A. a. A. se v době spáchání přestupku nevyskytoval na území České republiky, neboť to ze sdělení Ministerstva vnitra a Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje dovodit nelze. Naopak je z nich zřejmé, že tyto orgány nemají o současném pobytu jmenovaného na území České republiky žádné informace. Ze skutečnosti, že určitá osoba nemá dle evidencí veřejné správy na území České republiky povolen pobyt, resp., že se v nich nevyskytuje, nelze učinit závěr, že se taková osoba na daném území skutečně nevyskytuje. V tomto směru poukázal na případy nelegálního pobytu a současnou migrační krizi.

Neprovedení ústního jednání či dokazování mimo ústní jednání za osobní účasti žalobce

Žalobce dále namítl, že žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, ač jeho vydání nepředcházelo nařízením ústního jednání, na kterém by bylo

provedeno dokazování za jeho osobní účasti. Takový postup jej krátil na právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Připomněl, že obviněný ze správního deliktu má právo na požití obdobných práv, jako obviněný z přestupku či trestného činu, neboť obvinění ze správního deliktu provozovatele vozidla spadá do pojmu „trestních obvinění“. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla odkázal na rozsudky krajských soudů, konkrétně Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, čj. 15 A 14/2015-35, a zdejšího krajského soudu v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, čj. 30 A 56/2014-35, a zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, čj. 9 As 139/2015-30. Žalobce shledává toto pochybení zásadním, neboť provozovatel vozidla, který nese objektivní odpovědnost, nemůže předkládat žádná skutková tvrzení, neboť na místě spáchání přestupku osobně nebyl, a tedy může vycházet toliko z prováděných důkazů.

I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení. Rozhodnutí musí být podloženo důkazy (§ 50 odst. 1 správního řádu). Pokud bylo rozhodnutí opřeno o důkaz provedený bez přítomnosti účastníka řízení (žalobce), pak byl tento krácen na svých právech, konkrétně na právu na spravedlivé řízení, správní orgány zcela jednoznačně porušily zásadu bezprostřednosti. Žalobce měl i právo být vyzooměn o možnosti účastnit se provádění dokazování mimo ústní jednání (§ 51 odst. 2 správního řádu). K tomu se odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, čj. 57 A 51/2014-34. Správní orgán I. stupně sice vyzooměl žalobce o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti následného seznámení se s podklady dle § 36 odst. 3 správního řádu, avšak nijak jej nepoučil, že by měl právo se dokazování účastnit. Správní orgán tak nekonal dokazování za osobní účasti žalobce a pouhé vyzoomění o seznámení s podklady nebylo pro uplatnění jeho práv dostačující.

Nesdělení oprávněné úřední osoby

Žalobce namítl, že ač jeho zástupce v odvolání výslovně žalovaného požádal o sdělení, která úřední osoba bude ve věci rozhodovat, žalovaný této žádosti nevyhověl, a to v rozporu s § 15 odst. 4 správního řádu. Teprve až z rozhodnutí se žalobce dozvěděl, kdo je oprávněnou úřední osobou v dané věci. Tento postup žalovaného označil za nesouladný se základními zásadami činnosti správních orgánů a za obcházení zákona, neboť mu tím bylo fakticky znemožněno namítat podjatost oprávněné úřední osoby. Z tohoto důvodu žalobce namítl, že oprávněná úřední osoba žalovaného je vůči němu podjatá, neboť její postup v řízení podle něho nasvědčuje tomu, že se jej snažila zbavit možnosti námitku podjatosti podat. Důvod podjatosti oprávněné úřední osoby je tak „zřejmě v tom, že tato osoba má negativní citový vztah k jeho zmocněnci ve správním řízení, neboť tento vystupuje jako zmocněnec ve větším počtu správních řízení, a to se značnou úspěšností“. Podle žalobce měla procesní vada spočívající v porušení § 15 odst. 4 správního řádu za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí, proto zcela legitimně očekával, že mu požadované informace budou poskytnuty před vydáním rozhodnutí, neboť je požadoval k úvaze o vznesení námitky podjatosti. Proto vyčkával s doplněním důvodů svého odvolání na okamžik poskytnutí požadovaných informací, neboť

nebylo v jeho zájmu, aby se hypoteticky podjaté oprávněné úřední osoby seznamovaly s jeho argumentací, obával se i toho, že by tyto osoby mohly jeho případné doplnění odvolání „zamlčet“, případně „ztratit“.

Žalobce uzavřel tuto námitku s tím, že byl zkrácen na svém právu uplatnit své stanovisko v odvolacím řízení, resp. realizovat své právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalované rozhodnutí tak pro něj bylo překvapivé, neboť zcela legitimně očekával, že před jeho vydáním bude žalovaným vyrozuměn o tom, kdo je oprávněnou úřední osobou v jeho věci. V tomto směru zároveň odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 3. 2010, sp. zn. 32 Cdo 1019/2009.

Podmínky měření rychlosti dle § 79a zákona o silničním provozu

Žalobce uvedl, že má pochybnost o tom, zda nebylo porušeno ustanovení § 79a zákona o silničním provozu, neboť z ověřovacího listu vyplývá, že majitelem rychloměru je soukromý subjekt, který současně jeho výrobcem. Proto navrhl, aby si soud vyžádal od obce Dvůr Králové nad Labem veškeré smlouvy, které má za účelem měření rychlosti s tímto subjektem uzavřeny, aby mohla být míra participace tohoto soukromého subjektu na prováděném měření zhodnocena.

Protiústavnost

Žalobce namítl, že samotná skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla a především pak povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy. Fakticky absolutní odpovědností provozovatele vozidla za dodržení povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích při užití jeho vozidla v silničním provozu dochází k porušení několika základních práv provozovatele vozidla. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu presumuje odpovědnost provozovatele vozidla za jednání řidiče. Tato premisa je zcela v rozporu s jednou se základních zásad soudního trestání a per analogiam i trestání správního, presumpcí neviny, neboť provozovatel vozidla je automaticky shledáván vinným. Žalobce má za to, že omezení základního práva provozovatele vozidla svými negativními důsledky přesahuje klady, které představuje veřejný zájem na ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Žalobce má proto za to, že aplikací zmíněného ustanovení bylo zasaženo do jeho práv garantovaných Listinou základních práv a svobod.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. V reakci na žalobní námitky zopakoval argumenty uvedené již v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že v žalobě jsou uvedeny námitky, které bylo možno uplatnit již v rámci odvolacího řízení, kdy by žalovaný měl možnost se s nimi řádně vypořádat. Žalobce podal v zákonné lhůtě blanketní odvolání, které na výzvu správního orgánu doplnil. Namítl pouze to, že v řízení nebylo nařízeno ústní jednání, že měl zájem se účastnit dokazování a že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známa, namítl i promlčení správního deliktu. Další námitky neuplatnil a účelově přesunul až do žaloby.

K žalobní námitce účasti soukromoprávního subjektu na měření žalovaný uvedl, že jedinými subjekty, které mohou za platného právního stavu podle § 79a zákona o silničním provozu měřit rychlost vozidel na pozemních komunikacích, je Policie České republiky a obecní policie; ta za podmínky součinnosti s Policií České republiky a jen na místech policií určených. Zákon zde fakticky výslovným zmíněním povinné součinnosti pouze zdůrazňuje obecnou zásadu spolupráce obecní policie s Policií ČR, jak je zakotvena v § 1 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, takže přímá účast příslušníka Policie ČR při takovém měření rychlosti není nutná. Smyslem požadavku na součinnost je zajistit účinnou koordinaci plnění úkolů obecní a státní policie. Součinnost lze chápat např. jako vytipování míst s velkým výskytem překračování povolených rychlostí, ve výběru vhodných stanovišť pro měření.

K technickému hledisku měření žalovaný uvedl, že smlouva o nájmu zařízení o poskytování služeb č. GE1/ZE130021/S 023 ze dne 20. 8. 2013 končí instalací záznamového systému – automatizovaných silničních rychloměrů. Nastavení tolerance měřících zařízení je ve výlučné kompetenci Města Dvůr Králové nad Labem, resp. obecní policie, která v rámci svých zákonných oprávnění provádí činnost jí svěřenou zákonem, tj. dle § 79a zákona o silničním provozu. Vlastní měření probíhá bez zásahu lidského činitele, fungování měřících zařízení je zcela automatické a nevyžaduje trvalou obsluhu. Technicky ani není možné, aby soukromoprávní subjekt jakkoliv do chodu měřícího zařízení zasahoval. Soukromoprávní subjekt správnímu orgánu pouze poskytuje technické prostředky nezbytné pro výkon veřejné správy, a to konkrétně měřící zařízení a software. Prostřednictvím těchto technických prostředků správní orgán zcela samostatně a na vlastní odpovědnost vykonává veřejnou správu svěřenou mu zákonem. Takovýto postup je obvyklý v celé řadě oblastí veřejné správy, neboť není v praxi možné, aby vykonavatelé veřejné správy sami disponovali všemi technickými prostředky potřebnými pro výkon veřejné správy.

Žalovaný má za to, že k řízení přistoupil odpovědně a nezaujatě, posoudil všechny relevantní skutečnosti včetně posouzení závažnosti jednání a důvodnosti uložené sankce. Napadené rozhodnutí považuje za věcně správné a odpovídající zjištěným skutečnostem, jakož i závažnosti projednávaného protiprávního jednání.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po prostudování správního spisu a projednání věci při nařízeném soudním jednání dne 5. 12. 2017 dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně obdržel Oznámení o přestupku v dopravě (automatizované měření) ze dne 2. 7. 2015, v němž je zaznamenáno, že dne 18. 5. 2015 v 18:39:25 hod. bylo automatizovaným technickým prostředkem SYDO Traffic Velocity, v. č. GEMVEL0011, zjištěno, že v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnice II/307, směr Choustníkovo Hradiště, blíže neustanovený řidič při řízení motorového vozidla registrační značky X překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy v obci o méně než 20 km/h. Dále je zde uvedeno: rychlost naměřená – 66 km/h, rychlost – odchylka radaru 63 km/h a rychlost

povolená 50 km/h. Na základě uvedeného oznámení vydal správní orgán I. stupně dne 10. 8. 2015 výzvu, kterou žalobce vyzval k zaplacení určené částky ve smyslu ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Na tuto výzvu žalobce nereagoval. Následně zaslal správní orgán I. stupně žalobci výzvu k podání vysvětlení (ze dne 23. 9. 2015). V reakci na ni byla správnímu orgánu doručena plná moc k zastupování pro společnost FLEET Control, s. r. o., se sdělením, že „vozidlo měl v uvedené době zapůjčeno a řídil jej A. a. A., nar. X, trvale bytem X, adresa k doručování (faktický pobyt, který provozovateli uvedl ve smlouvě o nájmu dopravního prostředku) X“. Správní orgán písemností ze dne 13. 10. 2015 předvolal k podání vysvětlení uvedeného řidiče, na doručence je doručujícím orgánem zaznamenáno, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky, ta byla připravena k vyzvednutí a po uplynutí úložní doby byla vložena do jeho schránky. Následně správní orgán zaslal předvolání k podání vysvětlení této osobě na sdělenou adresu v Qataru, odtud se zásilka vrátila nedoručená s tím, že je adresa nedostatečná („insufficient address“).

Dále jsou ve správním spise založeny fotokopie doručenek z jiných správních řízení dokumentující neúspěšný pokus správního orgánu doručit zásilku A. a. A. na adresu v Brně a listiny dokumentující šetření správního orgánu o této osobě, a to odpověď Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 4. 2. 2016, čj. MV-19399-2/OAM-2016, ve které je mimo jiné uvedeno, že uvedená osoba neprochází Cizineckým informačním systémem a nemá tedy na území ČR povolen žádný druh pobytu. Dále je ve správním spise založeno sdělení Policie ČR, Krajského ředitelství Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie ze dne 8. 2. 2016, čj. KRPH-11305-1/ČJ-2016-050026, ze kterého vyplývá, že A. a. A. v současné době neprochází žádnou evidencí, ani v minulosti nežádal o vízum jiného schengenského státu.

Dne 28. 4. 2016 došlo správnímu orgánu podání nazvané „podání vysvětlení“, v němž se A. a. A. přiznal ke spáchání předmětného přestupku, přičemž uvedl, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou na 50 km/h a jel rychlostí 63 km/h.

Dne 12. 5. 2016 vyhotovil správní orgán I. stupně záznam o odložení věci ve smyslu ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v němž uvedl, že nezjistil do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Oznámením ze dne 17. 5. 2016 správní orgán I. stupně zahájil správní řízení, vyznamenal žalobce prostřednictvím zástupce o provedení důkazů mimo ústní jednání a poučil ho o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí, a to v termínu 6. 6. 2016. V tento den proběhlo dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol, žalobce ani jeho zástupce se k němu nedostavili. Následně dne 8. 6. 2016 došlo správnímu orgánu vyjádření žalobce, které zaslal prostřednictvím zástupce, že žádá o nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. Zároveň uvedl, že by se rád vyjádřil k věci, že vozidlo řídil A. a. A., který se i písemně doznal, proto mělo být zahájeno řízení o přestupku s ním.

Ve správním spise je dále založena karta předmětného vozidla, fotodokumentace přestupku, ověřovací list č. 8012-OL-70125-14 silničního rychloměru SYDO Traffic Velocity s platností do 28. 5. 2015, veřejnoprávní smlouva mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Vlčkovice v Podkrkonoší ze dne 25. 8. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/596, rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 11. 7. 2013 o udělení souhlasu s uzavřením zmíněné veřejnoprávní smlouvy o výkonu některých úkolů městské policie, výpis z usnesení zastupitelstva obce Vlčkovice v Podkrkonoší ze dne 29. 5. 2013, vyjádření PČR, Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje, územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu ze dne 31. 12. 2014 k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel včetně přílohy (lokality pro nasazení represivního kamerového systému).

Dne 20. 6. 2016 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí čj. ODP/54880-2016/hrk, 27843-2015/hrk, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 ve spojení s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky X, nezajistil, aby byly při užití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když dne 18. 5. 2015 v 18:39 hod., na pozemní komunikaci v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, silnice II/307, směr Choustníkov Hradiště, v úseku platnosti dopravní značky IS 12a „Obec“ a IS 12b „Konec obce“ řidič tohoto vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy 50 km/h v obci, neboť mu byla naměřena rychlost jízdy 66 km/h, tj. po zohlednění odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h rychlost jízdy 63 km/h, čímž porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Za to mu byla uložena pokuta 1.500,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení.

Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl žalobou napadeným rozhodnutím a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil.

Pokud jde o právní posouzení věci, předně považuje krajský soud vzhledem ke způsobu formulace žalobních bodů za vhodné připomenout, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou. Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího činit závěr, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání, případně podání obsahujících námitky vymykající se rozumnému náhledu na věc, až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu /dále také jen „NSS“/ ze dne 28. 5. 2009, čj. 9 Afs 70/2008-13, všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry. Proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení (srov. již citovaný rozsudek NSS čj. 9 Afs 70/2008-13) případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud - srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, odstavec 4 odůvodnění, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10, odstavec 5 odůvodnění, usnesení ze dne 7. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 515/09, odstavec 6 odůvodnění /všechna v tomto rozsudku citovaná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz/>, či rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2011, čj. 4 Ads 58/2011-72, atd.). To znamená, že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval, že *„není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné opONENTUŘE (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky NSS ze dne 29. 3. 2013, čj. 8 Afs 41/2012-50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, čj. 1 Afs 44/2013-30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, čj. 1 As 17/2013-50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl, že *„Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“*), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, čj. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, čj. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů: *„... přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet*

DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

Dále již k jednotlivým žalobním bodům:

Vady správního řízení

Tento žalobní bod v sobě zahrnoval několik výtek ve vztahu k postupu správních orgánů. V první z nich žalobce nesouhlasil s tím, že se správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí odvolaly v souvislosti s výkladem pojmu „automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy“ na stanovisko Ministerstva dopravy ze dne 29. 5. 2013, čj. 102/2013-160-OST/4 (dále také jen „Stanovisko“), aniž by touto listinou byl proveden důkaz, neozřejmily, jak dospěly k závěru, že použitý rychloměr je automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy. V souvislosti s tím se dovolával provedení důkazu návodem k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity, jímž byla v daném případě změřena rychlost vozidla žalobce. Uvedené žalobní výtce krajský soud přisvědčit nemohl.

Správní orgán I. stupně se sice v souvislosti s vymezením pojmu „automatický technický prostředek používaný bez obsluhy“ ve svém rozhodnutí na Stanovisko odvolal, svůj závěr, že se jedná o automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, však opřel zejména o jiné důkazy, které ve správním spise založeny jsou (tj. Ověřovací list Českého metrologického institutu ze dne 29. 5. 2014, č. 8012-OL-70125-14, veřejnoprávní smlouvu ze dne 25. 6. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/596, uzavřenou mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Vlčkovice v Podkrkonoší, rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 11. 7. 2013, čj. 12356/VZ/2013-2, kterým udělil souhlas s uzavřením uvedené veřejnoprávní smlouvy, a vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 31. 12. 2014, k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel).

Přestože je krajský soud toho názoru, že již jen na základě těchto důkazů lze dojít ke spolehlivému závěru, že v daném případě použitý rychloměr SYDO Traffic Velocity fungoval při měření rychlosti vozidla žalobce jako automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, doplnil v tomto směru dokazování provedené správními orgány ve smyslu § 77 s. ř. s., a to právě zmíněným Stanoviskem a návodem k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o. včetně Certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru vyhotoveného Českým metrologickým institutem dne 2. 2. 2012, č. 0111-CS-C004-12.

Pokud jde o pojem „automatizovaný technický prostředek bez obsluhy“, ten zakotvuje ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, podle něhož právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku bez

obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích. Blíže však tento pojem nedefinuje. Krajský soud proto neshledává závadným, pokud je při výkladu tohoto neurčitého právního pojmu správními orgány používán interní akt ústředního orgánu státní správy pro danou oblast. V daném případě tedy zmíněné stanovisko Ministerstva dopravy, v němž je tento pojem vykládán a jsou v něm vymezena jeho definiční kritéria.

Ministerstvo dopravy ve Stanovisku k determinaci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy uvádí: „Předně to jsou především (až na výjimky) technické prostředky trvale instalované, projektované a zabudované v určeném prostoru. Dovětek ‚používaného bez obsluhy‘ je nezbytné chápat tak, že vlastní spuštění nebo spánkový režim zařízení je činěn automaticky či dálkovým nebo manuálním způsobem, avšak jakákoliv průběžná či operativní obsluha takového zařízení je v daném čase a místě vyloučena, a do vlastního výběru měřených vozidel nikterak nezasahuje.“ Za rozhodující podmínku pro statut daného rychloměru jako automatizovaného technického prostředku bez obsluhy je považována „skutečnost, že po uvedení měřicího zařízení do činnosti, vyhodnocuje toto měřicí zařízení rychlost jízdy všech vozidel (popř. vozidel, jejichž řidiči překročili hodnotu sledované rychlosti jízdy).“ Za další nezbytnou podmínku se považuje „skutečnost, že identita skutečného řidiče není v daný okamžik zjištělná, jinými slovy, že v daném místě a čase není organizováno kontrolní stanoviště, kde by mohlo být kontrolované vozidlo zastaveno a jeho řidič zjištěn.“ Krajský soud se ve shodě se správními orgány s těmito definičními kritérii plně ztotožňuje, neboť podstatu pojmu „automatizovaný technický prostředek bez obsluhy“ dle jeho názoru jednoznačně vystihují.

Skutečnost, že v daném případě použitý rychloměr SYDO Traffic Velocity fungoval při měření rychlosti vozidla žalobce jako automatizovaný technický prostředek bez obsluhy, pak dokládají jak shora zmíněné důkazy provedené již správními orgány, tak rovněž již citovaný návod k použití rychloměru SYDO Traffic Velocity od jeho výrobce společnosti Gemos CZ, s. r. o., včetně Certifikátu o schválení typu měřidla daného silničního rychloměru vyhotoveného Českým metrologickým institutem dne 2. 2. 2012, č. 0111-CS-C004-12 (dále také jen „Certifikát“), který jako důkaz provedl při jednání krajský soud. Již v bodě 1.1. uvedeného Certifikátu je daný rychloměr definován jako „silniční úsekový rychloměr s dlouhým měřícím úsekem“, který je určen „k automatickému měření průměrné rychlosti a dokumentaci překročení nejvyšší povolené rychlosti projíždějících vozidel.“ To, že předmětný rychloměr naplňuje shora vymezené definiční znaky automatizovaného technického prostředku bez obsluhy, je pak zřejmá z dalšího obsahu jak návodu k jeho obsluze (viz např. bod 2. – Ovládání rychloměru nebo bod 3.1. – Kontrola značky), tak zmíněného Certifikátu (viz např. bod 1.3. – Uspořádání rychloměru nebo bod 1.4. – Snímek měřeného vozidla). Obsah obou těchto důkazů nepovažuje krajský soud za nutné v plném rozsahu citovat, v podrobnostech na ně proto odkazuje, stejně jako na důkazy, které již provedly správní orgány ve správním řízení. Také ty prokazují závěr, že rychlost vozidla žalobce byla v daném případě změřena za pomoci automatizovaného technického prostředku bez obsluhy, (viz např. články 2.1. a 2.4. veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Vlčkovice v Podkrkonoší).

V další výtce pod tímto žalobním bodem žalobce namítl, že správní orgán I. stupně neprovedl jako důkazy mimo ústní jednání souhlas policie s prováděním úsekového měření jakož ani listiny nacházející se ve správním spise na čl. 9 až 17, přestože z obsahu těchto listin při svém rozhodování zřejmě vycházel.

K námitce, zda byl dán souhlas policie s prováděním úsekového měření rychlosti v daném místě včetně souhlasu dle § 79a zákona o silničním provozu, krajský soud konstatuje, že souhlas obce Vlčkovice v Podkrkonoší s prováděním úsekového měření rychlosti na jejím území strážníky Městské policie Dvůr Králové nad Labem byl dán veřejnoprávní smlouvou ze dne 25. 8. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/596, uzavřenou mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Vlčkovice v Podkrkonoší.

Pokud jde o listiny založené ve správním spise, krajský soud ověřil, že na č. listu 26 správního spisu je založen protokol o provedení důkazů mimo ústní jednání podle § 18 odst. 1 správního řádu, v němž správní orgán uvedl, že provedl důkazy oznámením o přestupku v dopravě na č. listu 1 spisu, fotografickou dokumentací na č. listu 2 spisu a výpisem z karty osobního motorového vozidla z centrálního registru vozidel na č. listu 3 spisu, a podrobně popsal, co z těchto důkazů zjistil.

K této problematice je třeba předně připomenout znění ustanovení § 51 odst. 2 věty první správního řádu: *„O provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení.“* O dokazování spolu s poučením o možnosti vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí ve lhůtě 5 dnů ode dne provedení dokazování byl žalobce prostřednictvím svého zástupce před vydáním prvostupňového rozhodnutí vyrozuměn (písemností ze dne 17. 5. 2016), on (ani jeho zástupce) se ke správnímu orgánu nedostavil a svého práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí nevyužil. V souvislosti s tím připomíná krajský soud rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, čj. 1 As 157/2012-40, podle něhož správní orgán není povinen postupovat dle § 51 odst. 2 správního řádu, tj. vyrozumět účastníka řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, jde-li o provedení důkazu listinou.

Ustanovení § 18 odst. 1 správního řádu zní: *„O ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výslechu svědka, výslechu znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepíše protokol. Kromě protokolu lze též pořídit obrazový nebo zvukový záznam.“*

Ustanovení § 53 odst. 6 správního řádu zní: *„O provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah.“*

Citovaná ustanovení tak nastolují otázku, jakou formou má být ve správním spisu zaznamenáno provedení důkazu listinou mimo jednání, zda se tak má stát formou protokolu nebo záznamu. Dle krajského soudu není nutné trvat na formě protokolu, neboť tím by se ustanovení § 53 odst. 6 věty první správního řádu stalo obsolentním a bylo by třeba je považovat za legislativní chybu. Toto ustanovení naopak má svůj smysl, neboť pamatuje na situace, kdy správní orgán provádí

dokazování mimo jednání bez přítomnosti jakékoliv další osoby a jde o provedení důkazu listinou. Za takové situace postrádá smysl tento úkon formalizovat protokolem a správní orgán o provedení důkazu listinou mimo jednání učiní pouze záznam, jak mu ukládá § 53 odst. 6 správního řádu. Důkaz je pak proveden tak, že se oprávněná úřední osoba seznámí s obsahem listiny. Logickou návaznost pak má druhá věta ustanovení § 53 odst. 6 správního řádu, dle které v případě přítomnosti dalších osob při provádění důkazu listinou se listina přečte nebo se sdělí její obsah.

Navazující otázkou je otázka obsahu záznamu o provedení důkazu listinou. Zatímco § 18 odst. 2 a 3 správního řádu podrobně uvádějí náležitosti protokolu, náležitosti záznamu zákon neuvádí. Není třeba při dokazování listinami mimo jednání v nepřítomnosti dalších osob tyto listiny číst (což vyplývá již z důvodů uvedených v předchozím odstavci), není třeba popisovat vše, co bylo dokazováním zjištěno, jaké závěry z něho vyplynuly, ani uvádět úvahy správního orgánu. Takové náležitosti správní řád nepožaduje ani k protokolu, ani u záznamu. Rovněž lze uvést, že ani v civilním a správním soudnictví nejsou na protokolaci kladeny takové nároky, pouze se uvede seznam listin provedených k důkazu s uvedením jejich čísla listu. Popis provedených důkazů, co jimi bylo zjištěno, jaké závěry z dokazování vyplynuly a jakými úvahami se správní orgán řídil, to vše má své místo až v samotném rozhodnutí správního orgánu.

Přestože má krajský soud za to, že listinné důkazy založené ve správním spise a zmíněné, resp. hodnocené, v odůvodnění předmětných správních rozhodnutí tak v průběhu správního řízení provedeny byly (byť ne všechny z nich z formálního hlediska procesně správným způsobem, když je správní orgán nejmenoval v protokolu ze dne 6. 6. 2016 o provedení důkazů mimo ústní jednání, ani o nich neprovedl záznam), v řízení před soudem dokazování těmito listinami zopakoval (viz protokol o jednání před soudem ze dne 5. 12. 2017).

K této otázce lze poukázat na i závěry rozsudku Krajského soudu v Brně čj. 62 Ca 42/2007-337, na něž zdejší krajský soud odkazuje a s nimiž se ztotožňuje: „Na základě obsahu správního spisu soud přisvědčuje žalobcově tvrzení, že o provádění důkazů listinou nebyl učiněn záznam do spisu podle § 53 odst. 6 věty první správního řádu. Ve spise jsou založeny toliko listiny, jimiž byl proveden důkaz, nikoli formální záznam o provedení důkazů těmito listinami. Jde tedy o porušení ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 53 odst. 6 správního řádu), nicméně charakter tohoto pochybení sám o sobě neatakuje zákonnost napadeného rozhodnutí; jiná procesní pochybení, v jejichž souhrnu by k takovému ataku zákonnosti mohlo dojít, přitom soud nezjistil. I v případě, že by žalovaný o provádění důkazů listinami pořídil záznam, důkazní situace by se nijak nezměnila, tj. žalovaný by vycházel z týchž důkazů, z jakých vycházel, podklad rozhodnutí by byl materiálně týž, v napadeném rozhodnutí by bylo obsaženo totéž odůvodnění. Z odůvodnění rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení vyplývá, že důkazy provedeny byly, žalobce přitom s nimi byl poté, kdy se staly součástí správního spisu, seznámen.“ Z uvedeného plyne, že i v případě, že není učiněn záznam o provedení důkazu listinou, nemělo by to samo o sobě vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Rovněž je podstatné, že žalobci byla v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost seznámit se a vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí, ze kterých správní orgán vycházel. Tohoto práva však nevyužil. Krajský soud tak uzavírá, že ani tuto žalobní námitku důvodnou neshledal.

Žalobce dále namítl překvapivost rozhodnutí z toho důvodu, že žalovaný v odvolacím řízení zrušuje prvostupňové rozhodnutí, pokud nejsou při dokazování mimo ústní jednání provedeny všechny důkazy potřebné pro rozhodování, aniž by změnu svého právního názoru odůvodnil. Krajskému soudu je ze souběžně projednávaných obdobných věcí (např. pod sp.zn. 30 A 124/2016, sp.zn. 30 126/2010 nebo sp. zn. 30 A 152/2016) známo, že žalovaný původně zastával názor, že jde pochybení, pokud správní orgán neprovede dokazování formou detailně vypracovaného protokolu a že nestačí provedení záznamu. Jak je uvedeno již v předchozích odstavcích, samotné vyhotovení či absence záznamu nebo protokolu o provádění důkazu listinou, však samo o sobě nemá na zákonnost rozhodnutí vliv. Skutečnost, že žalovaný svůj předchozí nesprávný názor na tuto otázku korigoval pod vlivem judikatury, není nic neobvyklého a dokonce jde o stav žádoucí. Rovněž žalobci, resp. jeho zástupci, který zastupuje opakovaně právě ve věcech obdobných správních deliktů provozovatelů vozidel, je z věcí, ve kterých zastupoval, tento stav dobře znám a nemůže být pro něho proto ani překvapivý. Žalovanému lze pouze vytknout, že důvod změny svého postoje v této otázce v odůvodnění rozhodnutí výslovně nezmínil, nicméně tento nedostatek nezpůsobil nepřezkoumatelnost rozhodnutí ve smyslu projevu libovůle při výkonu veřejné moci, jak namítal žalobce. V daném případě nešlo o správní praxi zakládající legitimní očekávání jako ustálené, jednotné a dlouhodobé činnosti orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a kterou by byl správní orgán vázán. Za tuto ustálenou správní praxi zakládající legitimní očekávání totiž nelze považovat postup v několika případech nebo po určité období, který vybočuje ze zákonem stanovených mezí nebo je v rozporu s výkladem zákona zastávaným judikaturou.

Žalobce dále považuje rozhodnutí správního orgánu I. stupně za nepřezkoumatelné z toho důvodu, že správní orgán neuvedl, odkud a jakým způsobem čerpal informace o tom, že se měřený úsek nachází v zastavěném území obce Vlčkovice v Podkrkonoší, jak je dlouhý, že je na pozemní komunikaci označen bílým vodorovným značením a že se nachází mezi dopravními značkami č. IS 12a „Obec“ a č. IS 12b „Konec obce“. Dle něho správní orgány pochybily, pokud neprovedly dokazování, z něhož by vyplývalo, že celý měřený úsek probíhal zastavěným územím a že nebylo prokázáno, jaký byl rychlostní limit v celé délce měřeného úseku.

K tomu krajský soud uvádí následující. Jednání nezjištěného řidiče předmětného vozidla dne 18. 5. 2015 je přestupkem dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, tj. překročením nejvyšší dovolené rychlosti v obci o méně než 20 km/h. Jedná se tedy o přestupek spáchaný v obci, nikoliv překročením nejvyšší dovolené rychlosti v zastavěném území. Dle § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu je obec zastavěným územím, jehož začátek a konec je na pozemní komunikaci označen příslušnými dopravními značkami; na účelových komunikacích se značky neosazují. Pro naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku je tedy relevantní, zda se měřený úsek nachází v obci ve smyslu zákona o silničním provozu, nikoliv zda celý měřený úsek probíhal zastavěným územím dle stavebního zákona, zákona o ochraně zemědělského půdního fondu či jiného zákona. To, že se měřený úsek skutečně nachází na silnici č. II/307 v obci Vlčkovice v Podkrkonoší mezi dopravními značkami „Obec“ a „Konec obce“, vyplývá nejen z přesné specifikace tohoto úseku ve správních rozhodnutích, ale také z důkazů

provedených správním orgánem, a sice z oznámení o přestupku, z popisu u fotodokumentace, veřejnoprávní smlouvy ze dne 25. 6. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/596, uzavřené mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Vlčkovice v Podkrkonoší a z vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, ze dne 31. 12. 2014 k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel.

Z citovaných důkazů má tedy krajský soud ve shodě se závěry správních orgánů za spolehlivě prokázané, že se měřený úsek nacházel na území obce ve smyslu § 2 písm. cc) zákona o silničním provozu. Tyto skutečnosti navíc žalobce nijak nevyvrátil ani relevantně nezpochybnil, ve správním řízení takové námitky dokonce vůbec nevznsl. Žalobcova pochybnost, zda skutečně celý měřený úsek probíhal územím obce, tedy zda po celé délce měřeného úseku platil rychlostní limit 50 km/h, tak zůstala pouze v rovině obecného tvrzení, žalobce ani netvrdí jedinou relevantní skutečnost, která by byla způsobila závěry správních orgánů ohledně této otázky zpochybnit. Žalobcovo tvrzení je tak v tomto směru pouze ničím nepodloženou spekulací.

Pokud žalobce namítá i to, že z fotografií pořízených úsekovým rychloměrem by mělo být patrné, kde přesně měření probíhalo (tj. aby na fotografiích byly vidět i jiné objekty), takovému názoru přisvědčit nelze. Nejen že by to nebylo na mnohých místech ani technicky proveditelné, ale bylo by to i zcela nadbytečné. Ve kterých úsecích je úsekové měření prováděno, dokládají shora uvedené důkazy (zejména vyjádření Policie České republiky, Územního odboru Trutnov, dopravního inspektorátu, k návrhu úseků pozemních komunikací vhodných pro úsekové měření rychlosti vozidel v rozhodné době ze dne 31. 12. 2014, jehož součástí je uvedení lokalit pro nasazení kamerového systému). Úsekové rychloměry jsou přitom instalovány stabilně na stejných místech, na nichž bylo jejich umístění povoleno se souhlasem PČR.

Nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku

Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se „*právnícká nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“. Odstavce 2 až 5 stejného ustanovení obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud

a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,

- b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
- c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.

Výzva provozovateli motorového vozidla musí obsahovat podle ustanovení § 125h odst. 4 zákona o silničním provozu popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, označení přestupku, jehož znaky skutek vykazuje, výši určené částky, datum splatnosti určené částky a další údaje nezbytné pro provedení platby a poučení podle odstavců 6 a 7. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně tak může namítat své vyvinění s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

Krajský soud při posouzení námítky neprovedení nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku a tím i tvrzení o nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu se žalobcem ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu vycházel zároveň z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně jeho rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, v němž tento soud k dané otázce uvedl: „Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 125f odst. 4 písm. a)], nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno [§ 125f odst. 4 písm. b)]. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014 – 45). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je patrná i z § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o

silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.“

K účelu úpravy, která byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, čj. 3 As 7/2014-21: *„Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou.“*

Dále Nejvyšší správní soud ve shora citovaném rozsudku uvedl: *„Šlo by proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjišťovat přestupce, musí se o to pokusit. ... [p]okud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o přestupcích naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“*

V přezkoumávané věci žalobce sice označil k výzvě správního orgánu jako údajného řidiče A. a. A., nar. X, trvale bytem X, s adresou pro doručování (faktický pobyt) X, avšak s touto osobou se správnímu orgánu navázat kontakt nepodařilo. Jmenovaný totiž nereagoval na jeho předvolání ze dne 13. 10. 2015 k podání vysvětlení ve věci podezření ze spáchání daného přestupku. Tato písemnost byla doručována jmenovanému prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, A. a. A. si ji však v úložní době nevyzvedl a zásilka mu byla vložena do schránky (viz záznamy pošty na doručence). Následně správní orgán I. stupně zaslal předvolání k podání vysvětlení této osobě i na adresu trvalého bydliště v X, odkud se zásilka vrátila nedoručená s tím, že je adresa nedostatečná.

Žalobce sice správně uvedl, že podle shora citovaného ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, konkrétně jeho odstavce 4, správní orgán projedná správní delikt provozovatele vozidla teprve tehdy, učinil-li nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nezahájil řízení o přestupku a věc odložil. Toto ustanovení vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek (srov. již shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2014, čj. 1 As 131/2014-45). Na prvním místě je tedy odpovědnost za přestupek, což vyplývá i z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož

vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, ale nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel právní úpravy správního deliktu provozovatele vozidla. Jak již bylo uvedeno shora, zcela jasným primárním úmyslem právní úpravy správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o silničním provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem, resp. užíváním, vozidla při provozu na pozemních komunikacích.

Dle krajského soudu tak správní orgán učinil potřebné kroky ke zjištění pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Jestliže žalobcem označená osoba, které měl v rozhodnou dobu vozidlo zapůjčit, na výzvu nereaguje, resp. se jí nedaří vůbec zkontaktovat, nelze dovozovat povinnost správního orgánu činit další kroky ke zjištění pachatele přestupku. Jak totiž plyne i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud provozovatel k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt. Po provozovateli vozidla totiž lze legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči poskytuje. Správní orgány nejsou povinny činit rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, ze dne 29. 9. 2016, čj. 7 As 129/2016-35 nebo ze dne 17. 8. 2016, čj. 7 As 135/2016-17).

Další významnou skutečností pro zahájení řízení o správním deliktu v dané věci bylo, že dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Vzhledem k tomu, že správní orgán nezjistil v přezkoumávané věci do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti osobě, jež byla označena za řidiče vozidla, nezbylo, než věc ve smyslu citovaného ustanovení odložit, což také učinil záznamem o odložení věci ze dne 16. 5. 2016. Jiný postup, než zahájení řízení o správním deliktu, nebyl vzhledem k uvedenému možný. Lze připomenout, že správní orgán se o spáchání daného přestupku dozvěděl z oznámení ze dne 2. 7. 2015, nejpozději do 60 dnů ode dne obdržení tohoto oznámení by musel zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti A. a. A. Žalobce na výzvu správního orgánu ze dne 10. 8. 2015 k zaplacení určené částky vůbec nereagoval a teprve na výzvu správního orgánu k podání vysvětlení ze dne 23. 9. 2015 odpověděl prostřednictvím svého zmocněnce podáním ze dne 12. 10. 2015, kdy správnímu orgánu sdělil jméno řidiče A. a. A.. Byl to tedy i sám žalobce, který již jen svojí pasivitou zapříčinil uběhnutí zmíněné 60denní lhůty. Krom toho označil za řidiče osobu, kterou nebylo možno úředně dohledat a ani jí doručovat úřední zásilky. Vzdor uplynutí uvedené 60denní lhůty se správní orgán pokoušel označeného řidiče dále dohledat a kontaktovat jej. Předvolání k podání vysvětlení zaslal i na jeho trvalou adresu v zahraničí, provedl šetření v místě sdělené adresy v Brně a o informace ohledně této osoby požádal Ministerstvo vnitra a Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje. Po uplynutí zmíněné 60denní lhůty pak nebyl k dalšímu kontaktování samotného žalobce prostor.

Dále si je třeba uvědomit, že přestupkové řízení je řízením zahajovaným v převážné většině z úřední povinnosti, tak jako by tomu bylo ostatně i v daném případě. Než k takovému řízení ale správní orgán přistoupí, musí mít dostatečné indicie k závěru, že se konkrétní osoba mohla přestupkového jednání skutečně dopustit. Před vlastním zahájením přestupkového řízení tedy existuje určité období „zjišťovací“, v němž správní orgán sumarizuje a hodnotí dostupné podklady, jež by mohly k zahájení přestupkového řízení vést. Byť při nich může správní orgán provádět celou řadu úkonů, tak vzhledem k tomu, že ještě není vedeno vlastní přestupkové řízení, které je řízením správním, nevztahují se na ně ustanovení části druhé správního řádu, nazvané „Obecná ustanovení o správním řízení“. Tedy ani ustanovení § 25 odst. 1 správního řádu, které upravuje doručování úředních písemností veřejnou vyhláškou osobám neznámého pobytu a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy či ustanovení § 32 odst. 2 písm. d) téhož zákona, podle něhož správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu a sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat. Vytýkal-li proto žalobce správnímu orgánu porušení těchto zákonných ustanovení v době, kdy žádné přestupkové řízení vedeno nebylo, mýlil se. Ostatně těžko si lze představit, co by v době, kdy přestupkové řízení ještě nebylo vedeno, měl takový opatrovník za úkol. I to svědčí o neopodstatněnosti uvedených námitek a jejich iracionalitě.

Správní orgán považoval uvedení této osoby za řidiče vozidla v době spáchání přestupku za obstrukční postup ze strany žalobce, a to i na základě šetření, které k této osobě provedl a podrobně popsal (odpověď Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 4. 2. 2016, sdělení Policie ČR, Krajského ředitelství Královéhradeckého kraje, odboru cizinecké policie ze dne 8. 2. 2016 a šetření ohledně místa pobytu A. a. A. v Brně). Dále pak poukázal na další případy, v nichž společnost FLEET Control, s. r. o., jako zástupce provozovatelů vozidel v obdobných případech sděluje opakovaně stejnou osobu jako řidiče dopouštějícího se přestupků. Pokud tedy správní orgány konstatovaly, že ze strany zmocněnce žalobce jde o opakovanou taktiku uplatňovanou i v dalších spisových materiálech správních deliktů různých provozovatelů vozidel vedených na ODP Dvůr Králové nad Labem, šlo již o postřeh z hlediska skutkového i právního pouze dokreslující situaci. Skutečnost, že A. a. A. je osobu nekontaktní, byla totiž v předmětném správním řízení spolehlivě prokázána jiným důkazem (viz shora). Jednalo se tedy o skutkově odlišnou situaci, než v žalobcem odkazovaném rozsudku NSS ze dne 5. 5. 2010, čj. 7 As 31/2010-94, jehož závěry tak nejsou na daný případ příléhavé. Dodatek správního orgánu, že má povědomost získanou na základě své úřední činnosti a že k obdobným závěrům dospěl i v řadě jiných správních řízení, která vedl, tak měl povahu ryze doplňující, pro shora uvedené závěry nebyl zásadní. Nemohl se proto jakkoliv negativně dotknout práv žalobce a nemohl tedy ani být důvodem překvapivosti vydaného rozhodnutí.

Ze shora uvedeného je tak v souhrnu možné dovodit účelovost vznesené námitky a krajský soud stejně jako správní orgány považuje „podání vysvětlení“, v němž se A. a. A. přiznal ke spáchání předmětného přestupku a v němž uvedl, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci stanovenou na 50 km/h a že místo 50 km/h jel rychlostí 67 km/h, za nevěrohodné a vycházející ze zástupcem žalobce opakovaně uplatňované procesní strategie. Navíc svědčí o rozporuplnosti samotných tvrzení žalobce, resp. jeho zástupce, když na jednu stranu poukazuje na uvedené přiznání k překročení rychlosti jízdy v daném místě stanovené na 50 km/h, ale na

druhou stranu v další části žaloby rozporuje měřený úsek a vznáší pochybnosti o umístění dopravního značení.

Krajský soud uzavírá, že z pohledu splnění základní podmínky pro zahájení řízení s provozovatelem vozidla ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, tj. že řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla bylo zahájeno poté, co byly učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, považuje postup správních orgánů vzhledem k uvedeným skutečnostem za zcela dostatečný.

Liberace

Obsahem této žalobní námitky bylo tvrzení žalobce, že v posuzované věci byl naplněn liberační důvod předvídaný ustanovením § 125e odst. 1 zákona o silničním provozu, dle kterého *„právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila“*. Z hlediska jeho systematického zařazení je zřejmé, že zakotvuje možnost zproštění se odpovědnosti za správní delikt právnické osoby (příp. podnikající fyzické osoby) dle předcházejícího ustanovení § 125d zákona o silničním provozu.

Pokud se však jedná o správní delikty provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu (tak jako v přezkoumávané věci), může se provozovatel vozidla (ať už osoba fyzická či právnická) odpovědnosti za správní delikt zprostit toliko v případech vymezených v odstavci 5 tohoto ustanovení, tj. pokud prokáže, že v době před porušením povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích a) bylo vozidlo, jehož je provozovatelem, odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, nebo b) podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru vozidel. Ani jeden z uvedených liberačních důvodů ovšem žalobcem tvrzen nebyl.

Tvrzení žalobce, že své vozidlo pronajmul zmocněnci, aby ten dané vozidlo dále dával do podnájmu třetím osobám, přičemž v nájemní smlouvě se zmocněnec zavázal zajistit, aby podnájemci vozidla neporušovali povinnosti ze zákona o silničním provozu, jsou tedy zcela irelevantní. Navíc v žalobě avizované důkazy o uzavření takových smluv (nájemní a podnájemní smlouvy) v průběhu soudního řízení nebyly ani předloženy.

Žalobce dále v rámci této žalobní námitky (poněkud nesystémově) vytkl správnímu orgánu, že pokud rozhodoval na základě informace vyplývající z jeho úřední činnosti, tedy že zmocněnec žalobce označuje A. a. A. jako řidiče i v jiných řízeních o správních deliktech, jednalo se o podklad rozhodnutí, se kterým měl být žalobce seznámen a měl mít možnost vyjádřit se k němu před vydáním rozhodnutí. K tomu se krajský soud vyjádřil v rámci námitky týkající se kroků, které podnikl správní orgán I. stupně, aby kontaktoval žalobcem označeného řidiče vozidla v době spáchání přestupku.

Neprovedení ústního jednání či dokazování mimo ústní jednání za osobní účasti žalobce

V další námitce žalobce brojil proti tomu, že vydání rozhodnutí nepředcházelo nařízení ústního jednání, na kterém by bylo provedeno dokazování za jeho osobní účasti. K nutnosti nařízení ústního jednání ve věci řízení o správním deliktu provozovatele vozidla odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu i na některé rozsudky krajských soudů.

K samotné otázce nařízení ústního jednání ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 věty první správního řádu při projednání správního deliktu provozovatele, dle kterého *„ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné“*, se již komplexně vyjádřil Nejvyšší správní soud v několika svých rozsudcích. Např. v rozsudku ze dne 16. března 2016, čj. 1 As 166/2015-29, uvedl, že na řízení o správním deliktu sice dopadá čl. 6 Úmluvy v jeho trestní větvi, avšak judikatura Evropského soudu pro lidská práva setrvale stojí na základním principu, že řízení o trestním obvinění musí být spravedlivé jako celek. Z této judikatury dovodil, že správním orgánům projednávajícím obvinění ze správního deliktu neplyne jednoznačná povinnost nařídít vždy ústní jednání. V tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, čj. 8 As 110/2015-46, rovněž to, že: *„... soulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatky správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námítky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“*

Nejvyšší správní soud se v posledně citovaném rozsudku zabýval i tím, zda povinnost nařídít jednání v řízení o správním deliktu plyne z vnitrostátní právní úpravy. K tomu uvedl: *„Podle § 49 odst. 1 správního řádu správní orgán nařídí ústní jednání, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, případně stanoví-li to zákon. Zákon o přestupcích stanoví v § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídít v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické (...). V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídít ústní jednání (...). V usnesení ze dne 3. 4. 2012, čj. 7 As 57/2010-82, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti. Provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit*

v odůvodněných případech; v takovém případě správní orgán vyhotoví o provedení dokazování protokol podle § 18 správního řádu.

Obecně tedy platí, že ústní jednání správní orgán nařídí, je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení. Nejvyšší správní soud tak posuzoval otázku, zda bylo ústní jednání nezbytné v této konkrétní věci, přičemž dospěl k závěru, že nikoli.

Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatele nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, čj. 3 As 128/2013-36, nebo ze dne 26. 1. 2015, čj. 8 As 109/2014-70). Stěžovatel přitom měl dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnil. Stěžovatel navíc ani nesdělil žádné konkrétní skutečnosti, které chtěl uplatnit při jednání, a jeho námitka je tak zcela obecná a formalistická. Městský úřad proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení ústní jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

Poukazuje-li stěžovatel na výše označený rozsudek devátého senátu, nelze konstatovat, že by s ním byl postup správních orgánů v rozporu. Ani tento rozsudek totiž nepovažoval provedení ústního jednání za nezbytnou součást řízení o správním deliktu. Poukázal pouze na to, že i za situace, provádí-li se dokazování mimo jednání, je vhodné předem o tom informovat účastníky řízení a příp. vyhotovit protokol. S uvedeným závěrem nelze než souhlasit, nicméně nutno poukázat také na konstantní judikaturu, dle níž platí, že ne každá procesní vada má vliv na zákonnost rozhodnutí. Takovou vadou je i provedení důkazu listinou mimo jednání bez toho, aby o tom byl vyhotoven protokol. Důkaz listinou je totiž specifický v tom, že účastník může zpochybňovat toliko správnost nebo pravost listiny, jejíž obsah je neměnný. Nachází-li se taková listina po celou dobu řízení ve spisu a účastník řízení se s ní může seznámit, nejde o vadu, která by mohla ovlivnit zákonnost řízení ani následného rozhodnutí, neboť účastníku řízení nic nebrání ji jakkoli konfrontovat kdykoli v průběhu řízení. Pokud by se samozřejmě jednalo o provádění jiného důkazu mimo ústní jednání (například výslech svědka), v takovém případě se uplatní devátým senátem nastíněný postup, aby nebyl účastník řízení jakkoli zkrácen na právech. Nejvyšší správní soud se i u přestupkového řízení, kdy je zákonem stanovena povinnost zásadně nařídít ústní jednání (oproti úpravě správních deliktů) vyjádřil v tom smyslu, že zásadní je, zda se účastník řízení mohl s daným důkazem seznámit a vyjádřit se k němu, nikoliv otázka, zda byl ryze formalisticky dodržen postup stanovený správním řádem (viz např. rozsudek ze dne 8. 2. 2012, čj. 3 As 29/2011-51, nebo ze dne 21. 8. 2014, čj. 10 As 16/2014-25 nebo ze dne 22. 10. 2008, čj. 6 As 51/2007-228). Nejvyšší správní soud dále např. v rozsudcích ze dne 11. 1. 2012, čj. 1 As 125/2011-163, a ze dne 8. 2. 2012, čj. 3 As 29/2011-51, dospěl k závěru, že pokud správní orgán splní dvě podmínky, kterými jsou: (i) založení listiny do spisu podle § 17 odst. 1 správního řádu a (ii) účastník řízení má možnost se s těmito listinami seznámit při nahlížení do spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, lze provádět dokazování i jednoduše tím, že je listina vložena do spisu.“

Z uvedeného tedy vyplývá, že se judikatura ustálila na jednoznačném závěru, že v případě, že je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné,

musí jednání ve správním řízení o správním deliktu provozovatele vozidla nařídit. Není-li tomu tak, ústní jednání být nařízeno nemusí. Neplatí tedy, že by v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla muselo být ústní jednání nařizováno vždy, jak bylo dříve dovozováno některými správními soudy a to i soudem zdejším, jak na to upozorňoval žalobce.

V posuzované věci správní delikt spočíval v překročení nejvyšší povolené rychlosti, a to v obci Vlčkovice v Podkrkonoší, zjištěné automatizovaným technickým prostředkem, SYDO Traffic Velocity. Skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Deliktní jednání bylo spolehlivě prokázáno listinami založenými ve správním spise a nebyla tak splněna podmínka nezbytnosti ústního jednání. Lze tedy uzavřít, že v dané věci nemuselo být nařízeno ústní jednání, jak tvrdí žalobce. Ten se mohl se všemi rozhodnými skutečnostmi (listinami) seznámit postupem dle § 38 odst. 1 správního řádu (nahlížení do spisu) či podle § 36 odst. 3 správního řádu (seznámení s podklady rozhodnutí před jeho vydáním), o čemž byl správním orgánem I. stupně řádně poučen. To, že žalobce v rozporu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* svá práva nevyužil, nemůže vytýkat správním orgánům.

Pokud pak žalobce dále tvrdil, že „I pokud by správní orgán během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení“, dlužno konstatovat, že žalobci či jeho zmocněnci nic nebránilo zúčastnit se dokazování mimo ústní jednání. Tvrdí-li nyní proto, že správní orgány porušily zásadu bezprostřednosti, když prováděly dokazování v nepřítomnosti žalobce, krajský soud se s touto námitkou neztotožňuje.

Dle § 51 odst. 2 správního řádu musí být účastníci řízení o provádění dokazování včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Této své povinnosti správní orgán I. stupně dostál, o čemž svědčí obsah jeho přípisu ze dne 17. 5. 2016. Žalobce se mýlí, pokud vytýká správnímu orgánu, že tato oznámení měla obsahovat výslovné poučení o tom, že se provádění dokazování mimo ústní jednání může žalobce zúčastnit. Takovou povinnost správní řád neukládá. V uvedeném oznámení správní orgán I. stupně mimo jiné přesně popsal v jakou hodinu a v jaké místnosti budou důkazy prováděny. Dle krajského soudu muselo být z takového oznámení účastníkovi řízení zřejmé, že je mu tato skutečnost, spolu s uvedenými detailními informacemi, sdělována právě proto, aby se dokazování mohl zúčastnit. V případě jakýchkoliv pochybností žalobci nic nebránilo v tom, aby správní orgán kontaktoval a tuto skutečnost si vyjasnil. Navíc za situace, kdy byl zastupován zmocněncem, který v obdobných věcech vystupuje systematicky a vytrvale, tedy zmocněncem s praktickými zkušenostmi ze správních řízení o správních deliktech na úseku dopravy.

Za shora popsaných okolností tedy nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv žalobce nezbytné nařizovat ústní jednání, neboť ten se mohl opakovaně k jeho předmětu vyjadřovat a uplatňovat příslušnou argumentaci v průběhu celého správního řízení. Žalobce však zůstal ve správním řízení pasivní a nereagoval ani na výslovné oznámení o možnosti zúčastnit se seznámení s podklady pro rozhodnutí. To jen podtrhuje účelovost dané žalobní námitky.

Nesdělení oprávněné úřední osoby

Krajský soud považuje za nedůvodnou i námitku, kterou žalobce brojí proti tomu, že mu v odvolacím řízení nebylo před vydáním rozhodnutí sděleno jméno oprávněné úřední osoby, která bude v jeho věci rozhodovat. Žalobou popsany a obsahu správního spisu odpovídající skutkový stav k této otázce sice není žádoucí, nicméně jej bez dalšího nelze považovat za rozhodující pro osud rozhodnutí ve věci. Stejný názor je obsažen např. v komentáři ke správnímu řádu (autor JUDr. Josef Vedral, Ph.D., Správní řád komentář, vyd. BOVA POLYGON, Praha 2006, str. 143), v němž se k ustanovení § 15 odst. 4 správního řádu mimo jiné uvádí: *„Samotné porušení tohoto ustanovení, tedy skutečnost, že správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, kdo je v dané věci oprávněnou osobou, jakkoliv jde o procesní pochybení správního orgánu, nicméně nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, protože podle § 89 odst. 2 se k vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, nepřihlíží, což by byl i tento případ, což samozřejmě není návodem k tomu, aby správní orgány toto ustanovení nedodržovaly.“*

Obdobně judikoval i Ústavní soud, když v usnesení ze dne 27. srpna 2003, sp. zn. I. ÚS 148/02, uvedl: *„... samotné porušení procesních pravidel stanovených procesními právními předpisy ještě nemusí samo o sobě znamenat porušení práva na spravedlivý proces. V případě subjektivního práva na soudní a jinou právní ochranu je totiž třeba vždy zkoumat, jak porušení procesních předpisů zkrátilo jednotlivce na možnosti uplatňovat jednotlivá procesní práva a konat procesní úkony, jež by byly způsobilé přivodit pro jednotlivce příznivější rozhodnutí ve věci samé. Jakýkoliv proces neexistuje samoučelně, nýbrž jeho cílem je dosažení vzniku, změny či zániku hmotných práv a povinností fyzických či právnických osob. Tato skutečnost se musí nutně odrážet také v rovině základních práv a svobod, v daném případě ve sféře vymezení rozsahu práva na spravedlivý proces. Teprve takové porušení objektivních procesních pravidel by mohlo být zásahem do subjektivního práva na spravedlivý proces, které by skutečně jednotlivce omezilo v některém konkrétním subjektivním procesním právu, například v nemožnosti provést konkrétní stěžovatelem zamýšlený procesní úkon, čímž by byl v důsledku znevýhodněn oproti jinému účastníkovi řízení či zkrácen na svých hmotných právech.“*

V přezkoumávané věci to znamená, že žalobcem namítaná vada řízení by mohla vést ke zrušení rozhodnutí žalovaného jen tehdy, pokud by mohla mít vliv na zákonnost tohoto rozhodnutí, tedy pokud by v jejím důsledku byl žalobce zkrácen na svých subjektivních právech, k jejichž ochraně správní soudnictví primárně slouží. V konkrétní rovině to znamená, že o odvolání žalobce by musela rozhodovat vůči němu skutečně podjatá osoba. Taková okolnost ale prokázána nebyla, neboť námitky vůči oprávněné úřední osobě uváděné žalobcem v daném případě nelze považovat za opodstatněné. Žalobce totiž spojoval námitku podjatosti vůči úřední osobě, která vyřizovala jeho odvolání s tím, že zvolila uvedený postup záměrně, s cílem zbavit jej možnosti vznést námitku podjatosti. A to (jak uvedl) „zřejmě proto, že má k jeho zmocněnci negativní citový vztah, neboť vystupuje ve větším počtu správních řízení jako zmocněnec, a to se značnou úspěšností“.

K tomu je třeba předně uvést, že byť žalobce uplatňuje námitku podjatosti, nespojuje ji se žádnou rozumnou konkrétní skutečností. Pouze tvrdí, že by mohla být podjatost spojena „zřejmě“ s tím, že se daná úřední osoba setkává s jeho

zmocněncem v řadě dalších správních řízení, v nichž má značnou úspěšnost. Z takového obecného tvrzení však nelze dovodit, že žalobcem jmenovaná úřední osoba má poměr k jeho zmocněnci. Rovněž z ničeho nevyplývá, že by tato úřední osoba měla jakýkoliv zájem na výsledku řízení, resp. že by měla zájem na zamlčení či ztrátě jakékoliv podání žalobce, a riskovala v důsledku toho případný postih. Na tom, že žalobcem zmíněná úřední osoba vyřizuje opakovaně správní delikty, není nic podivného ani neobvyklého, je-li její náplní práce v jednom z oddělení žalovaného vyřizování dopravních přestupků a správních deliktů s nimi spojených. Navíc je třeba poznamenat, že podjatost nelze spojovat s vlastním výsledkem řízení, s uspokojením či neuspokojením účastníka řízení v něm. Dále platí, že samu okolnost, že rozhodující orgán nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11).

Dlužno rovněž poznamenat, že stejnou námitku podjatosti vznáší zástupce žalobce opakovaně nejen proti úřední osobě jednající v této konkrétní věci, ale i proti dalším úředním osobám žalovaného vyřizující danou agendu (např. ve věcech spisových značek zdejšího krajského soudu 30 A 124/2016, 30 A 127/2016, 30 A 134/2016, 30 A 138/2016, 30 A 141/2016, 30 A 148/2016 atd.).

Podjatost úředních osob při výkonu veřejné moci upravuje § 14 správního řádu. Dle jeho odstavce 1 je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Žádná taková skutečnost nebyla krajským soudem zjištěna, když tvrzení žalobce zůstalo v této souvislosti jen v rovině čisté spekulace, nepodložené žádnou relevantní skutečností.

Podmínky měření rychlosti dle § 79a zákona o silničním provozu

K pochybnosti žalobce o porušení ustanovení § 79 zákona o silničním provozu nutno konstatovat, že dle citovaného ustanovení může rychlost vozidel na pozemních komunikacích měřit pouze Policie České republiky a obecní policie. Dle zmíněného ustanovení je policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.

Krajský soud provedl k návrhu žalobce při jednání soudu důkaz smlouvou o nájmu zařízení a o poskytování služeb ze dne 2. 12. 2013 uzavřenou mezi společností GEMOS CZ, spol. s r. o., pronajímatelem a městem Dvůr Králové nad Labem jako nájemcem včetně všech příloh této smlouvy. Obsah těchto listin vyvrací pochybnost žalobce, že není zřejmá míra participace výrobce a vlastníka použitého rychloměru, společnosti GEMOS CZ, spol. s r. o., na měření rychlosti, tedy zda byl v daném případě respektován § 79a zákona o silničním provozu či nikoliv. Z uvedené smlouvy je totiž zřejmé, že žalobcova (navíc ničím nepodložená) domněnka, že by na měření rychlosti v obci Vlčkovice v Podkrkonoší fakticky participoval soukromý

vlastník rychloměru, není důvodná. Krajský soud v tomto směru poukazuje zejména na článek IV. této smlouvy, nazvaný Předmět smlouvy, kdy z jeho bodů 6 až 8 je zřejmé, že pronajímatel rychloměru nemůže žádným způsobem zasahovat do získávání důkazů a že celý proces jejich shromažďování je zcela pod kontrolou městské policie. Z obsahu smlouvy plyne, že vlastník rychloměru nemá možnost měření rychlosti ani výstupů z něho ovlivňovat, ani do chodu měřicího zařízení zasahovat. I z vyjádření žalovaného pak plyne, že záznamy o provedených měřeních jsou automaticky generovány a zobrazovány v systému městské policie. Soukromoprávní subjekt tedy správnímu orgánu pouze poskytuje technické prostředky nezbytné pro výkon předmětné činnosti, tj. měřící zařízení a software.

Souhlas obce Vlčkovice v Podkrkonoší s prováděním úsekového měření rychlosti na jejím území strážníky Městské policie Dvůr Králové nad Labem pak byl dán veřejnoprávní smlouvou ze dne 25. 8. 2013, č. KTÚ/VERJ-2013/596, uzavřenou mezi městem Dvůr Králové nad Labem a obcí Vlčkovice v Podkrkonoší.

Protiústavnost

K poslední námitce žalobce, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je v rozporu s Ústavou, ústavními principy a základními právy sděluje soud následující.

Krajskému soudu je známo, že návrh na zrušení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, který stanoví, že *„provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem,“* pro rozpor citovaného ustanovení s ústavním pořádkem podal Ústavnímu soudu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy Krajský soud v Ostravě (věc je u Ústavního soudu vedena pod sp. zn. Pl. ÚS 15/16). Nutno současně zmínit, že Ústavním soudem bylo již posuzováno i ustanovení § 125f zákona o silničním provozu, které na § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu *„... nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“*). Ústavní soud návrh na zrušení ustanovení § 125f zákona o silničním provozu usnesením ze dne 22. 12. 2015, sp. zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel.

Souladem ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu s ústavním pořádkem se již opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud, např. v rozsudku ze dne 16. 6. 2016, čj. 6 As 73/2016-40 (nebo ze dne 23. 3. 2016, čj. 6 As 128/2015-32), v němž dospěl k závěru, že ustanovení § 10 odst. 3, resp. § 125f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, o odpovědnosti provozovatele vozidla, založené na objektivní odpovědnosti s možností liberace, za správní delikt spočívající v nezajištění, *„aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“* (např. za neoprávněné zastavení nebo stání), není v rozporu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. s čl. 39 a čl. 40 Listiny

základních práv a svobod, konkrétně s ústavní garancí principu presumpce neviny, práva nevypovídat a nebýt nucen k sebeobviňování (v podrobnostech krajský soud odkazuje na zmíněný rozsudek).

Vzhledem k uvedeným judikatorním závěrům má krajský soud zato, že ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu v testu ústavnosti ob stojí, proto nespátřuje důvod ani pro přerušení řízení a vyčkání výsledku řízení před Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/16.

Pro úplnost krajský soud dodává s odkazem na vše shora uvedené, že závěr ve věci byl učiněn na základě spolehlivě zjištěného skutkového i právního stavu věci. Sám provedl při jednání dokazování, včetně většiny důkazů, jichž se žalobce v žalobě dovolával (viz protokol o jednání ze dne 5. 12. 2017). Nemohl provést důkazy navrhované žalobcem k pronájmu předmětného vozidla, tj. nájemní smlouvou mezi žalobcem a společností FLEET Control, s. r. o., a podnájemní smlouvou mezi touto společností a A. a. A., neboť je přes avízo v žalobě nepředložil. Za nadbytečné považoval krajský soud provádět důkaz kopií územního plánu obce i zrušujícími rozhodnutími Městského úřadu Dvůr Králové nad Labem vydanými v roce 2016 ve věci správního deliktu provozovatele vozidla, neboť nebyly pro posouzení dané věci relevantní (k tomu v podrobnostech shora).

K žalobcem v žalobě odkazovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu dlužno dodat, že jeho výběr judikatury je převážně účelově selektivní, nezohledňující odlišný skutkový stav judikovaných věcí, a proto nejsou na nyní projednávanou věc přílehlavá.

S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 5. prosinec 2017

JUDr. Jan Rutsch, v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
J. L.